

káže listinami skutečné převzetí zboží, a že se nevyžaduje, by žalovaný dodané zboží také podržel. Zákon sám vysvětluje, co míní »převzetím«
zboží, uváděje v závorce slovo »Ablieferung«, tedy výraz, jehož používá i čl. 347 a 349 obch. zák. pro faktické předání zboží, podle něhož se řídí lhůty k vytýkání vad a ohlášení nároků ze správy. Nezáleží tedy na schválení zboží, nýbrž jen na jeho předání a platí tedy sudiště ono i v případech, kdy bylo předání zboží neprávem odmítnuto (srov. rozh. čís. 2409 sb. n. s.). V tomto případě prokázala žalobkyně dopisem ze dne 5. června 1925, že žalovaná zboží dostala a prozkoumala, tedy fakticky převzala. To stačí. Jestliže pak žalovaná, shledavši vady, zboží vrátila, není to pro posouzení příslušnosti dle §u 87 a) j. n. rozhodné, poněvadž žalobkyně vady neuznala a zboží žalované dala k dispozici (dopis z 15. června 1925). Nerozhodno jest také, že žalobkyně prohlásila ochotu, že vezme zboží zpět, bude-li skutečně vadné, jinak že je vrátí, a že přes to zboží zpět nezaslala, ač vytýkaných vad neuznala. Vždyť v dopise ze dne 15. června 1925 prohlásila zcela zřetelně, že vrácené zboží nepřipsala žalované k dobru, nýbrž že je ponechává u sebe k její dispozici. To bylo zajisté účelnějším, než aby se znovu bezvýsledně pokoušela o opětné vrácení zboží, když žalovaná prohlásila, že si je opatří jinde (dopis z 5. června 1925). Ostatně vše, co následovalo skutečnému převzetí zboží ve smyslu vytčeném, nemá žádného vlivu na příslušnost, tímto převzetím již založenou.

Čís. 6064.

Skladnictví tabáku, záležející v nákupu a prodeji tabákových výrobků, jakož i v obstaratelství, jest obchodem.

Zvýšena-li skladníku tabáku finanční správou provise do určitého dne a nestalo-li se rozhodnutí o výši provise po tomto dni, má skladník pouze nárok na provisi, jež mu příslušela před zvýšením.

(Rozh. ze dne 25. května 1926, Rv II 851/25.)

Žalobce byl ustanoven v roce 1912 státní finanční správou bývalého c. k. eráru skladníkem hlavního tabáčního skladu v menším městě, při čemž bylo ujednáno, že mu bude za sprostředkovatelské služby a výlohy spojené s odebíráním tabáku a tabákových výrobků a jich uskladněním v hlavním skladu, jakož i s převáděním jich pro drobný prodej na trafiky a s inkasem peněz za ně od trafikantů vyplacena provise 0.85% prodejní ceny tabákového materiálu ze skladu předaného na trafiky. Na žádost žalobce, by mu tato odměna byla zvýšena na 3%, bylo mu povoleno výnosem zemského finančního ředitelství prozatímně na dobu od 3. října 1918 do 30. června 1919 zvýšení provise z 0.85% na 2% s tím, že po uplynutí této lhůty bude teprve rozhodnuto definitivně o jeho žádosti za zvýšení provise. Toto definitivní rozhodnutí vyšlo teprve roku 1921, kdy žalobci provise byla zvýšena ode dne 22. září 1921 na 1.65%, ve kteréžto výši zůstala až do ukončení smluvního poměru, t. j. do konce roku 1921. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na Českosloven-

ském eráru zaplacení 38.062 Kč 75 h jakožto rozdílu 2% provise 66.196 Kč 06 h a vyplacené mu provise 28.133 Kč 31 h za dobu od 1. července 1919 do 21. září 1921, pro kterou neplatilo ani shora uvedené prozatímní určení 2% ní provise, ani konečné ustanovení 1.65% provise ve výši 2%. Žalovaný erár namítl, že žalobci pro tuto dobu správně náležela jen 0.85% ní odměna, jelikož nárok na prozatímně ustanovenou 2% ní odměnu po vypršení lhůty, pro kterou byl povolen, sám sebou automaticky uhasl a obživila původně smluvená odměna 0.85% ní. Procesní soud první stolice přiznal žalobci za dobu od 1. července 1919 do 21. září 1921 pouze provisi 1.65% (pokud se týče rozdíl provise 1.65% po srážce vyplacené již provise 0.85%). Odvolací soud nevyhověl odvolání ani té ani oné strany.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalobce, k dovolání žalovaného žalobu zcela zamítl.

D ů v o d y:

Co se týče právního posouzení věci (§ 503 č. 4 c. ř. s.), odvolací soud, přiznav žalobci nárok na zvýšení provise a přiznav mu zvýšenou provisi 1.65%, neposoudil věc správně. Odvolací soud vychází ze stanoviska, že žalovaný erár tím, že žalobci na jeho opětovnou žádost ze dne 3. října 1918 přiznal v roce 1919 (výnos ze dne 5. února 1919, čís. 834/IX. sdělený žalobci výměrem ze dne 15. února 1919, T 39/1) zvýšenou provisi 2%, byl i prozatím a jen na dobu do 30. června 1919, upustil od původní úmluvy o provisi ve výši 0.85% a že tím závazně projevil, že bude po uplynutí uvedeného dne žalobci stanovena provise, nákladům na sklad a změněným drahotním poměrům odpovídající, zvýšená. Než v uvedeném výnose pro toto stanovisko odvolacího soudu ani podle jeho doslovu ani smyslu opory není. Výnosem tím byla žalobci zvýšena provise prozatím, na dobu do 30. června 1919 a podotknuto pouze, že o žalobcově žádosti za zvýšení na 3% bude rozhodnuto až po uvedené době. Z tohoto doslovu a též podle smyslu na upuštění od původní provise po 30. červnu 1919 a na přiznání nové úpravy se zvýšením souditi nelze. Mimo to výnos ze dne 5. února 1919, č. 834/IX. nelze vykládati sám o sobě, nýbrž v rámci a se zřetelem k předpisům platným pro tabákové sklady, které uvedeny jsou v nařízení ministerstva financí ze dne 10. června 1911, čís. 44.236 čís. 104 věstníku tohoto ministerstva z roku 1911. Těmto předpisům se podle ustanovovacího protokolu ze dne 28. října 1912 žalobce také výslovně podrobil a tvoří předpisy ty součástí žalobcovy skladnické smlouvy. Podle těchto předpisů podléhá provise skladníka tabáku se strany finanční správy jednak pravidelným (§ 11) jednak — na žádost skladníkovu — nepravidelným re-
visím. Podle výsledků těchto re-
visí se buď přikročí nebo nepřikročí k nové úpravě skladníkových požitků, rozhodnutí o tom jest výlučně vyhrazeno finanční správě. Není-li skladník s úpravou (na př. snížením) provise spokojen, má podle předpisů jediný prostředek a sice výpověď (§§ 15, 81 a 82). Všeliká úprava stává se pak účinnou teprve od doručení písemného rozhodnutí finanční správy. Se zřetelem k těmto před-

pisům nelze mít pochybnosti, že, byla-li zvýšená provise přiznána žalobci jen prozatím do 30. června 1919 a nestalo-li se, o čemž není sporu, rozhodnutí o provisi po uvedeném dnu, žalobci nepřisluší nárok na jinou, nanejvýš vyšší provisi po tomto dni, jak odvolací soud za to má, poměrům odpovídající, zvýšenou. Po 30. červnu 1919 nastal, co se týče provise, u žalobce dřívější stav. V pochybnostech o tom vzhledem k předpisům pro skladníky a uvedenému výnosu býti žalobce nemohl a finanční správa také v pochybnostech ho nenechala, neboť, jak zjištěno, mu po 30. červnu 1919 až do 21. září 1921, kdy sklad byl zadán jinému, počítala toliko provisi ve výši původní, to jest 0.85%. Přiznati tudíž žalobci nárok na zvýšení provise nelze a důvody odvolacího soudu pro opačné stanovisko uvedené neobstojí. Žalobce odůvodňoval a ještě v dovolacím sdělení odůvodňuje svůj nárok na zvýšení provise na přiměřenou, jak míní, 2% provisi také tím, že prý by byl při ponechání původní provise vzhledem k nákladům na sklad a hodnotě své práce při vedení skladu zkrácen přes polovici (§ 934 obč. zák.). Při obchodech však uplatňování zkrácení přes polovici nemá místa (čl. 286 obch. zák.) a skladnictví tabáku, které záleží v nákupu a prodeji tabákových výrobků (§ 1 předpisů) jakož i obstaratelství (§ 81 č. 4 předpisů) obchodem jest (čl. 271 čís. 1 a čl. 272 čís. 3 obch. zák.). Dovolávati se tedy zkrácení přes polovici žalobce pro svůj nárok nemůže. Neopodstatněno jest také, domáhá-li se žalobce zvýšení provise z důvodu, že prý provise 0.85% neodpovídá poměrům, příčí se dobrým mravům. Nízká úplata ještě proto, že jest nízká, dobrým mravům neodporuje (§ 879 č. 4 obč. zák., čl. 286 obch. zák.) to tím méně v tomto případě, kde žalobce, shledával-li provisi nízkou, neúměrnou, měl plnou (§ 82 předpisů) volnost smlouvu vypověděti.

Čís. 6065.

Nařízení o vydávání cestovních pasů ze dne 22. prosince 1918, čís. 87 sb. z. a n., má moc zákona. Též prováděcí nařízení ze dne 18. ledna 1919, čís. 46 sb. z. a n., jest pro soud závazno.

Povinnost zaplatiti dávky dospělé od doby složení jistoty ve smyslu nařízení ze dne 18. ledna 1919, čís. 46 sb. z. a n., není obmezena na případ, že se platební schopnost poplatníka buď co do osoby nebo co do věci zhorší vůči stavu, který tu byl před vydáním pasu. Povinnost tato vztahuje se i na ručitele, třeba se byl zaručil jen »k vůli vydání pasu.«

(Rozh. ze dne 25. května 1925, Rv II 63/26.)

Žalovaná banka zaručila se prohlášením ze dne 8. ledna 1921 za daně Rudolfa K-a do 31. prosince 1922 za účelem vystavení cestovního pasu. Ježto Rudolf K. dlužil státu koncem roku 1922 daleko přes 100.000 Kč daní, domáhal se stát na žalované bance zaplacení 100.000 Kč. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Právní názor, že ručitel je povinen zaplatiti daně a veřejné dávky, za které dal záruku, není mylným. Nařízení ze dne 22. prosince